

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 558/2014-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. septembra 2014 predbežne prerokoval sťažnosť J. H., zastúpeného advokátom JUDr. Martinom Olosom, M. R. Štefánika 71, Žilina, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 20 Er 3748/2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. H. o d m i e t a z dôvodu neprípustnosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. júla 2014 doručená sťažnosť J. H. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len

„dohovor“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 20 Er 3748/2011 (ďalej aj „napadnuté konanie okresného súdu“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je účastníkom exekučného konania vedeného pred okresným súdom pod sp. zn. EX 3036/2011. Exekučným titulom je rozsudok okresného súdu sp. zn. 13 P 106/2009 z 25. mája 2011. Proti vedenej exekúcii uplatnil sťažovateľ svojim podaním z 2. novembra 2011 námietky podľa § 50 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „Exekučný poriadok“). Uvedené konanie je vedené okresným súdom pod sp. zn. 20 Er 3748/2011. Dôvodom podania sťažnosti sťažovateľa na ústavnom súde bola skutočnosť, že okresný súd v lehote presahujúcej 2 roky nerozhodol o ním podaných námietkach proti vedenej exekúcii, a to za situácie, že *„Samotný exekučný titul bol pritom nahradený iným právoplatným súdnym rozhodnutím, t. j. stal sa počas exekučného konania neúčinným (matka v exekúcii uplatnila neprávoplatné rozhodnutie okresného súdu, ktoré krajský súd zrušil).“*. Navyše, sťažovateľ poukázal aj na to, že *„Súd dokonca ani na podanie súdneho exekútora, ktorý navrhol zastaviť exekúciu, v danom smere nijak nereagoval, napriek tomu, že ide o právne triviálnu vec a ide v podstate o čisto procesne-technické rozhodnutie.“*. Prieťahový postup okresného súdu v napadnutom konaní signalizoval aj predsedníčke okresného súdu: *„Vzhľadom na nečinnosť súdu som podaním zo dňa 22.06.2014 predsedovi Okresného súdu v Žiline doručil sťažnosť podľa § 62 zákona č. 757/2004 Z. z. na prieťahy v exekučnom konaní 20Er 3748/2011.“*

3. Na základe uvedeného sťažovateľ ústavnému súdu navrhol, aby nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa... na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní vedenom Okresným súdom v Žiline pod sp. zn. 20 Er 3748/2011 porušené bolo.“

2. Okresnému súdu v Žiline sa prikazuje v konaní vedenom pod sp. zn. 20Er 3748/2011 konať bez zbytočných prieťahov.“

3. *Sťažovateľovi... sa priznáva finančné zadosťučinenie v sume 1.500,- € (slovom tisíc päťsto eur)...*

4. *Okresný súd v Žiline je povinný uhradiť sťažovateľovi... náhradu trov konania vo výške o výške 340,89 EUR...“*

II.

4. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

5. Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľa prerokoval na neverejnom zasadnutí a preskúmal ju zo všetkých hľadísk uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

6. Ústavný súd z obsahu sťažnosti a z jej príloh zistil, že sťažovateľ namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 20 Er 3748/2011, ktorý do času podania sťažnosti ústavnému súdu nerozhodol o ním podaných námietkach proti vedenej exekúcii „*Nekonáním Okresného súdu v Žiline bolo porušené moje základné právo*

na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.“, v dôsledku čoho *„Vec... nie je doposiaľ právoplatne rozhodnutá ani po 2 rokoch a 8 mesiacoch od podania námietok, čo je v exekučnom konaní zjavne neprípustné.“*

7. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietáhov. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

8. Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 21/99, IV. ÚS 153/03, I. ÚS 33/05), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov. Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil možnosť podať sťažnosť na prietahy v súdnom konaní podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“), alebo ak sa preukáže, že sťažovateľ túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

9. Podľa názoru ústavného súdu sa podanie sťažnosti na prietahy v konaní v zmysle zákona o súdoch zásadne považuje za účinný prostriedok ochrany takých základných práv, ktoré súvisia so základným právom na súdnu ochranu, ako aj so základným právom na konanie bez zbytočných prietáhov (napr. IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04). Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prietahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý vo viacerých ustanoveniach

zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných prietáhov a ustanovuje za také prietahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 118 ods. 1 citovaného zákona]. Podobne aj zákon o súdech v § 64 ods. 1 ustanovuje, že „Účelom vybavovania sťažnosti je zistiť, či v danej veci boli spôsobené prietahy v konaní...“. V zmysle prvej vety druhého odseku citovaného zákonného ustanovenia „Orgán, ktorý vybavuje sťažnosť, je povinný na účel zistenia stavu veci prešetriť všetky skutočnosti“. Napokon podľa tretieho odseku predmetného zákonného ustanovenia „Ak orgán poverený vybavovaním sťažnosti zistí, že sťažnosť je dôvodná, prijme a zabezpečí vykonanie opatrení na odstránenie nedostatkov, ak je to potrebné, vyvodí za vzniknuté nedostatky voči zodpovedným osobám dôsledky“. V súvislosti s tým ústavný súd poznamenáva, že vyčerpanie opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je oprávnený podľa osobitných predpisov, je jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom.

10. Ústavný súd z obsahu sťažnosti a vlastným šetrením vo veci zistil, že sťažovateľ podaním z 22. júna 2014 doručeným 2. júla 2014 a adresovaným predsedníčke okresného súdu namietal prietahový postup okresného súdu v napadnutom exekučnom konaní. Na sťažnosť reagovala predsedníčka okresného súdu listom sp. zn. 1 SprS/262/2014 zo 16. júla 2014 doručeným právnomu zástupcovi sťažovateľa 24. júla 2014, v ktorom existenciu prietáhov pripustila a zároveň informovala sťažovateľa o vykonaných opatreniach smerujúcich k zabezpečeniu riadneho postupu súdu v predmetnej exekučnej veci. Okresný súd následne uznesením sp. zn. 20 Er 3748/2011 z 5. septembra 2014 vyhovel v časti námietkam sťažovateľa a v celosti vedené exekučné konanie zastavil podľa § 57 ods. 1 písm. b) Exekučného poriadku. Z uvedeného je teda zrejmé, že sťažovateľ doručil ústavnému súdu sťažnosť na prietahy v napadnutom postupe okresného súdu jeden deň po doručení podobnej sťažnosti na prietahy predsedníčke okresného súdu (pozri bod 1), teda v čase, keď nebola jeho sťažnosť na prietahy podľa § 62 zákona o súdech vybavená, resp. v tom čase o nej prebiehalo konanie.

11. Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 21/99, IV. ÚS 153/03, I. ÚS 33/05), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Zo zistení ústavného súdu je zrejmé, že sťažovateľ nepočkal na vybavenie ním podanej sťažnosti na prietahy predsedníčkou okresného súdu, ale v podstate súbežne podal aj sťažnosť na ústavnom súde. Navyše, jeho sťažnosť na prietahy adresovaná predsedníčke okresného súdu nezostala bez odozvy, pretože následne bolo vydané uznesenie okresného súdu sp. zn. 20 Er 3748/2011 z 5. septembra 2014, čím tak došlo k naplneniu podstaty a zmyslu tohto inštitútu (sťažnosti na prietahy podľa § 62 zákona o súdoch, pozn.). Z uvedených dôvodov ústavný súd po predbežnom prerokovaní sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre jej neprípustnosť.

12. V dôsledku odmietnutia sťažnosti bolo bez právneho významu, aby sa ústavný súd zaoberal ďalšími požiadavkami sťažovateľa uvedenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. septembra 2014